Основно училище „Св. Паисий Хилендарски"
гр. Казанлък, ул. „Проф. Петко Стайнов" № 27а, тел.: 0431 62065; e-mail: info-2400273@edu.mon.bg

МЕХАНИЗЪМ ЗА ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА УЧИЛИЩНИЯ ТОРМОЗ МЕЖДУ УЧЕНИЦИТЕ В УЧИЛИЩЕ

Утвърден със Заповед № РД-11-999/10.09.2026 г. на директора

I. Дефиниция:

Тормозът (bullying) е форма на насилие, която се определя като *сбор от съзнателни негативни постъпки, които са дълготрайни, насочени към един и същ ученик от страна на един ученик или група*. Насилието между деца в училище обхваща широк спектър от прояви. То е явление със сериозни размери и оставя дълготрайни последици върху психичното здраве и поведението както на децата, които търпят насилие, така и на онези, които го извършват. Ключови в разбирането за тормоза са следите характеристики на това поведение:

Злонамерена проява, която има за цел да нарани или унижи дете;

- ✓ Извършва се от позиция на силата, като едната страна използва доминиращата си позиция, за да нарани другата физически или психически, да я унизи или изолира от социалния живот;
- ✓ Повтаря се многократно във времето, а не е еднократен и изолиран акт на агресия.

Проявите на тормоз най-общо могат да бъдат разделени на следните основни групи:

- ✓ **Физически тормоз** – блъскане, щипане, разрушаване, удряне, нанасяне на болка, спъване, затваряне в някое помещение.
- ✓ **Вербален тормоз** – подмятания, подигравки, унижение, заплахи, обиди.
- ✓ **Психичен тормоз** – подмятане, подиграване, закачане, омаловажаване, заплахи, изнудване, повреждане на имущество, кражба и хвърляне на вещи, заплашителни погледи, неприятелско следене.
- ✓ **Социален тормоз** – избягване, игнориране, изключване от дейността, одумване и разпространение на злобни слухове, натиск върху другите да не влизат в приятелски отношения с децата, обект на тормоз, изолиране.
- ✓ **Сексуален тормоз** – представлява всяка форма на нежелано словесно, несловесно или физическо поведение със сексуален характер, имащо за цел или водещо до накърняване на достойнството на лицето, и по-специално създаване на смущаваща, враждебна, деградираща (принизяваща), унизителна или обидна

обстановка. Включва измислянето на сексуализирани прякори или имена, коментари за външността на някой и подигравки със сексуално значение, неподходящо докосване, бележки и надписи със сексуално съдържание и т.н. до по-екстремни форми на нападение и насилие.

- ✓ **Кибер тормоз** - тормоз чрез дигиталните технологии. Може да се случи в социалните мрежи, платформите за съобщения, платформите за игри и през мобилните телефони. Това е повтарящо се поведение, целящо сплашване, ядосване или засрамване на потърпевшите.

II. Задължение на всеки учител, възпитател, служител, родител:

Да се намеси, за да прекрати ситуация на тормоз, на която е станал свидетел и незабавно да информира ръководството.

III. Мерки за намаляване на риска от училищен тормоз между учениците:

1. На всички нива защита и отстояване на човешките права и проява на междуетническа толерантност.

2. Запознаване на учители, възпитатели, родители и ученици със Заповед № РД 09-5906/28.12.2017 г. на Министъра на образованието и науката и с настоящия „Механизъм за противодействие на училищния тормоз между учениците в училище" в ЧК и чрез сайта на училището.

3. Провеждане на колективни и индивидуални срещи с цел информиране от класните ръководители „Какво е насилие и тормоз и как да го разпознаваме" сред родители на родителски срещи и в приемното време на класния ръководител сред ученици в час на класа и в приемното време на класния ръководител.

4. ***Извършване оценка на тормоза в началото и в края на учебната година.*** Анкетата се провежда от класните ръководители, под ръководството на психолога – Белла Моллова. Резултатите се обработват от психолога Белла Моллова и с доклад се представят на Педагогически съвет - обсъждат се и с тях се запознават заинтересованите страни.

5. Включване в обучения за повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти в областта на справяне с училищния тормоз, съгласно Плана за квалификационна дейност и плановете по МО за учебната 2025/2026 година.

IV. Начини за противодействие на училищния тормоз между учениците:

1. Дейности на ниво класна стая/ паралелка:

Съгласно План за Час на класа. Целта е да се създаде пространство, в което да се говори открито за тормоза и се работи за формирането у децата на нагласи и социални

умения, недопускащи насилие като емпатия, толерантност и уважения към различията, решаване на конфликти и др.

2. Дейности на ниво училище:

- Съгласно Годишния план на училището: Договаряне на единен механизъм за реагиране при всяка проява на тормоз и насилие – психолог, директор, заместник-директор
- **единни училищни правила за всеки клас - отг. кл. ръководители**
- Отговорно отношение към системата от дежурства на ниво ученици, учители, ученически съвет.
- Поддържане на реални партньорства с външни на училището служби, организации и специалисти – при необходимост в зависимост от случая.

3. Дейности с родителско участие:

3.1. Участие в училищни инициативи и мероприятия;

3.2. Разговори с родители на ученици с проблемно поведение на всички нива – класен ръководител, психолог, заместник-директор, комисия по превенция за противообществени прояви, директор.

V. Процедури и алгоритъм при установен тормоз между учениците (Приложение № 1 Класификация на формите на насилие и тормоз и предприемане на съответните действия).

VI. Действия при разрешаване на установен училищен тормоз между учениците:

Важно е да се разграничат случаите, когато не се касае за тормоз, а само за игра или приятелско премерване на силите между децата. *За целта е необходимо да се наблюдава поведението на децата, включително и на тези, които само присъстват без активно да участват.* По-голяма част от ситуациите на тормоз следва да бъдат овладени от учителите и възпитателите, а някои от самите деца. Всяка намеса изисква внимателна преценка на ситуацията и нейната тежест.

<u>Първа стъпка</u>: Прекратяване на ситуация на тормоз

Задължение на всеки учител и възпитател е да се намеси, за да прекрати ситуация на тормоз, на която е станал свидетел:

- В случай на физически тормоз децата трябва да бъдат разделени и да се прекрати физическият контакт между тях незабавно.

- Не трябва веднага да се разпитва за случилото се, да се обсъждат причините за насилието или да се изяснява ситуацията. Това може да се случи на по-късен етап. Важното е учителят ясно да обяви пред всички, че това е насилие и то е недопустимо поведение. В този момент не е добре да се разпитва за подробности и детето, което е потърпевшо, особено в присъствието на насилника и други деца, защото това може да урони неговото достойнство.
- Често спонтанната реакция на възрастните е заставането на страната на „жертвата" и наказване на „насилника". Ключово при интервенцията на възрастните е приемането на разбирането, че детето, обект на тормоз, не се нуждае от състрадание, а детето, извършител на тормоз, не се нуждае от наказание, особено което го унижава, а от състрадание, за да може то да развие това чувство към другите. Липсата на състрадателност е една от основните причини, поради която се упражнява тормоз.

<u>Втора стъпка</u>: Реакции спрямо детето, което е упражнило тормоз

- Когато става въпрос за първа проява, която не е тежка по отношение на нанесената вреда, може да се приложи подходът за възстановяване на щетата. *Когато се прилага подходът за възстановяване на щетата е необходимо задължително да се уведоми класния ръководител.*
- Той се прилага от класния ръководител или училищен психолог. Важно е учителят със спокоен и умерен тон, както и с държанието си, да покаже ясно, че проблемът е в начина на поведение, а не в личността на самия ученик, и че се действа с оглед отново да се възстановят ценностите, към които цялото училище се придържа, а не за да бъде наказан. Ключов момент във възстановяването на щетата е, че класният ръководител разговаря с ученика, а ученикът сам избира и решава как ще поправи грешката си, с което отново ще се възстанови нарушената ценност. С това негово решение трябва да се съгласи и ученикът, който е бил потърпевш от тормоза. Като първа стъпка класният ръководител изслушва детето. Не е желателно детето да се изслушва съвместно с потърпевшото дете. След изясняване на ситуацията и постигане на договорка, класният ръководител за определен период от време може да проследява поведението на децата и да дава обратна връзка.

<u>Трета стъпка:</u> Реакции спрямо дете, което е обект на тормоз

Работата с деца, които са обект на тормоз, трябва да бъде насочена към формиране у тях на умения за справяне с подобно поведение.

- Важно е класният ръководител да поговори с детето, по възможност още същия ден, за да разбере какво точно се е случило. Ако е необходимо отделни факти могат допълнително и дискретно да бъдат проучени.

- Погрешно е открито и публично пред другите деца да се оказва подкрепа на потърпевшото дете, защото това допълнително ще урони достойнството на детето пред неговите връстниците.
- При този първи разговор е важно да се предложи на детето подкрепа, като се остави то само да определи какво точно ще му помогне да се почувства сигурно.
- Подчертава се поверителността на разговора, като се спомене кои ще бъдат уведомени за случилото се.
- Никога не трябва да се предлага среща между дете, жертва на насилие и неговия мъчител с цел да се помирят и да се разберат. Такива срещи могат да доведат до неблагоприятни последствия.
- Класният ръководител наблюдава детето в следващите дни, за да се увери как се чувства и при необходимост отново разговаря с него.

Четвърта стъпка: Реакции, спрямо наблюдателите

- Класният ръководител изтъква тези, които са се намесили в защита ценностите на училището. На останалите се споделя очакването да направят същото, ако се случи в бъдеще.
- Убеждение за отговори на насилието с думи, търсене на помощ и съобщаване за случая.
- Класният ръководител насърчава учениците за грижа спрямо тормозеното дете.

VII. Училищна система за насочване към други служби

Регистриране на ситуации на тормоз

1. Създава се дневник в училището за регистрираните случаи на тормоз между учениците.

2. Всяка ситуация на тормоз се регистрира и описва с цел да се проследи развитието на случая във времето и да се планира подходяща интервенция. Регистърът съдържа следните реквизити: „дата", „какво се е случило – кратко описание на случая", „кога се е случило", „участници", „служител, регистрирал ситуацията – име и подпис", „предприети мерки", „отговорни участници, които са информирани (институции, органи, родители", „как е приключила ситуацията или на какъв етап е и какво предстои". **Този дневник се попълва от психолога и се съхранява в кабинета му.**

3. Класните ръководители следят вписаните в дневника случаи и предприемат съответни мерки като взаимодействат с родителя на ученика, с учители и с психолога.

4. В случаите, при които поведението на детето се отличава с изразени агресивни прояви, снижен контрол върху гнева, склонност да разрешава конфликтни ситуации с насилие, Координационният съвет (УКПППУ) предлага на директора да бъде потърсено съдействие от страна на Отдел „Закрила на детето", Местната комисия борба срещу

противообществените прояви на малолетни и непълнолетни, полицията и всички останали участници в мултидисциплинарния екип по силата на координационния механизъм.

Включване на родителите

1. Във всички случаи е необходимо родителите да бъдат уведомени за случилото се, както и за предприетите от училището действия за разрешаване на ситуацията.

2. В разговора е важно да се акцентира върху необходимостта родителите да не критикуват другото дете, а да се опитат да погледнат на ситуацията през погледа на другата страна.

3. Родителите трябва да бъдат запознати, че критиките, обидите и неглижирането на другото дете от тяхна страна само ще задълбочат конфликта.

4. От разговора могат да бъдат изведени конкретни договорки кой какво може да предприеме и какво се очаква като резултат.

АЛГОРИТЪМ
ЗА ПРИЛАГАНЕ НА МЕХАНИЗМА ЗА ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА УЧИЛИЩНИЯ ТОРМОЗ МЕЖДУ ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В УЧИЛИЩЕ
учебна 2026/2027 година

Утвърден със Заповед № РД-11-999/10.09.2026 г. на директора

1. Запознаване на педагогическия и непедагогическия персонал с формите на насилие и с Механизма за противодействие на училищния тормоз между децата и учениците в училище.

Срок: м. септември 2026 г.

2. Запознаване на учениците и родителите с формите на насилие и с Механизма за противодействие на училищния тормоз между децата и учениците в училище по ред, определен от директора на училището.

Срок: първата родителска среща, в ЧК – м. септември

3. Определяне на координационен съвет със заповед на директора на училището.

Срок: до 15.09.2026 г.

4. Извършване на оценката на тормоза между учениците в училището се извършва в началото и края на учебната година от класните ръководители посредством Приложение 3 към Механизма.

Срок: в началото на учебната година - втората седмица на м. октомври и към края на учебната година – м. май-юни 2027 г. след приключване на учебния процес за съответния образователен етап

Отг:. психолога

5. Анализ и обобщаване на резултатите от оценката в резултат на изследването се извършва от координационния съвет.

Срок: в началото на учебната година – до края на м. октомври 2026 г. и към края на учебната година –края на м. май-юни 2027 г. след приключване на учебния процес за съответния образователен етап

Отг.: психолога

6. Запознаване на заинтересованите страни с обобщените резултати и обсъждане на необходимостта от предприемане на конкретни мерки и действия.

Срок: първата седмица на м. ноември 2026 г.

7. Разработване от Координационния съвет на план за съответната учебна година за противодействие на училищния тормоз във връзка с установените и анализирани резултати от анкетирането (изследването), който се утвърждава от директора на училището.

Планът включва:

7.1. Дейности по превенция и интервенция на ниво клас (под формата на обучителни дейности и занятия с класа) и на ниво училище (по посока създаване на общи училищни правила и процедури).

7.2. Конкретни дейности, срокове и отговорници.

7.3. Разписва ясно как се осъществява потокът на информация във връзка със съмнения за тормоз, документиране на ситуации и иницииране на работа по случай.

7.4. Актуализира се ежегодно в началото на учебната година.

7.5. При необходимост може да има актуализация на плана за противодействие на училищния тормоз и по време на учебната година след във връзка с установените и анализирани резултати от анкетирането до края на м. октомври и към края на първия учебен срок – месец януари.

Срок: до 15.09.2026 г.

8. Създаване на единни правила за задълженията на всички служители, свързани със случаите на тормоз, изготвени от координационния съвет и приети на ПС/ Общо събрание.

Срок: до 15.09.2026 г.

Отг.: психолога

9. Въвеждане на Дневник за случаите на тормоз:

9.1. Дневникът има за цел да подпомогне процеса на координация и комуникация в училище във връзка с осъществяването на цялостна училищна политика за противодействие на училищния тормоз.

9.2. В дневника се документират ситуациите, съответстващи на Класификацията на нивата и формите на тормоз и предприемане на съответните действия (виж табл.1 от основния документ), които изискват намесата на Координационния съвет.

9.3. Всяка описана в дневника ситуация съдържа следната информация: дата; какво се е случило - кратко описание на случая, кога се е случило, кои са участниците; кой служител е регистрирал ситуацията - име и подпис; какво е предприето като действия (намеса, превенция); кои отговорни участници са информирани (институции, органи, родители), как е приключила ситуацията или на какъв етап е и какво предстои.

9.4. Координационният екип анализира ситуацията и определя необходимостта от индивидуална работа по случай с ученик, чиято координация се осъществява от училищния психолог или педагогическия съветник.

9.5. Дневникът за описване на ситуации на тормоз и съпътстващата документация по случаите се съхранява при психолога.

Срок: целогодишен

9.6. Дневникът се въвежда в началото на всяка учебна година

Срок: 15 септември 2026 г.

10. Изготвяне на годишен отчетен доклад на Координационния съвет до директора на училището.

Срок: към края на учебната година – месец май-юни след приключване на учебния процес за съответния образователен етап.

Инструментариумът за оценка на тормоза се предоставя само на конкретния изпълнител, който ще го прилага.

Основно училище „Св. Паисий Хилендарски“
гр. Казанлък, ул. „Проф. Петко Стайнов“ № 27а, тел.: 0431 62065; e-mail: info-2400273@edu.mon.bg

ЕДИННИ УЧИЛИЩНИ ПРАВИЛА

ЗА СПРАВЯНЕ С УЧИЛИЩНИЯ ТОРМОЗ МЕЖДУ УЧЕНИЦИТЕ

В ОУ „СВ. ПАИСИЙ ХИЛЕНДАРСКИ“ ГРАД КАЗАНЛЪК

Разработени, съгласно Заповед № РД09-5906/28.12.2017 г. на Министъра на образованието и науката.

Утвърдени със Заповед № РД-11-999/10.09.2026 г. на директора

Настоящите правила имат за цел прилагането на цялостен училищен подход, полагане на координирани и последователни усилия за предотвратяване на тормоза и създаване на по-сигурна училищна среда.

I. ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ПЕРСОНАЛА

1. Училищен координационен съвет:

- Планира, проследява и координира дейностите за справяне с тормоза на ниво училище.
- Обсъжда и приема процедурите за докладване, регистриране и проследяване на случаите на тормоз.
- Прави мотивирани предложения до директора по въпроси, касаещи превенцията и справянето с тормоза между учениците.
- Подпомага класните ръководители при осъществяването на училищната политика срещу насилието.

2. Класни ръководители:

- В началото на учебната година провеждат занятия в часа на класа, свързани с тормоза и насилието.
- С помощта на учениците всяка паралелка приема свои ценности, правила и последици при прояви на насилие.
- Нагледните материали с приетите ценности, правила **се поставят на видно място в класната стая.**
- Запознават учениците с процедурата за съобщаване на случаи на тормоз.

- Реагират при всеки опит за насилие над ученик в клас, съгласно утвърдените процедури и приетите правила и последици.
- За всеки инцидент или проява на насилие, съответстващи на нива две и три, според приетата **Класификация на формите на тормоз и предприемане на съответните действия:**

- Председателят на класа, заедно с ученическия съвет и класния ръководител обсъждат ситуацията на тормоз във втория ЧК и попълват в Тетрадка – Дневник случая на тормоз – реквизитите по вписването се съставят от класните ръководители.

- При необходимост уведомяват психолога, директор, заместник-директор.

- Участват в работата на екипа, сформиран за индивидуална работа по случай с ученик от класа им.
- Провеждат периодично превантивни занятия по проблемите на тормоза, като за целта могат да привличат различни специалисти.
- Информират учениците за Националната телефонна линия за деца **161 111**.
- Информират родителите за дейностите по механизма, както и за приетите правила и процедури.
- Съдействат за включването на родители в дейностите на ниво клас и училище.

3. Училищен психолог:

- Член е на Координационния съвет за противодействие на тормоза в училище.
- Съдейства на класните ръководители при извършване на оценката на тормоза в училище.
- Отговаря за воденето и съхранението на Дневника за регистриране на случаите на тормоз и съпътстващата документация.
- Участва в екипите за работа по случай и разработва програми за работа с деца в риск.
- Оказва съдействие при наличие на тормоз над ученик и извършва превантивна дейност с цел предотвратяване на насилие между ученици от първо ниво.

4. Дежурни учители:

- Спазват стриктно утвърдения от директора график за дежурство, следейки рисковите зони, в които е възможна появата на насилие и тормоз.
- Реагират на всяка проява на насилие или тормоз, като се опитват да разрешат проблема и тушират насилието. Съобщават на класния ръководител с цел пълното разрешаване на проблема.
- При физическо насилие или проява на тормоз уведомяват директор/заместник-директор, психолога на училището и Председателя на Комисията по превенция.

5. Педагогически и непедагогически персонал:

Полагат грижи за предотвратяване на насилнически действия, на които станат свидетели.

- Познават основните принципи на действие и ги прилагат, запознати с тях от психолога на училището.
- Не проявяват безразличие към прояви на насилие и съобщават за тях на класния ръководител и училищното ръководство.

II. ПРОЦЕДУРА ЗА ИНФОРМИРАНЕ И СЪОБЩАВАНЕ НА СЛУЧАИ

1. Дете, жертва на тормоз – уведомява класния ръководител.
2. Дете, упражнило тормоз – уведомява класния ръководител.
3. Деца, които помагат и подкрепят тормоза – уведомяват класния ръководител.
4. Дете-наблюдател – уведомява класния ръководител.
5. Всеки класен ръководител договаря с учениците си от класа форми и начини за съобщаване на случаи на тормоз в класа.
6. Всеки учител и служител, наблюдавал ситуация на проява на насилие, съответстващи на нива две и три, според приетата **Класификация на формите на тормоз и предприемане на съответните действия**, съобщава на психолога/заместник-директора с цел попълване в Дневника със случаи на тормоз.

III. ПРОЦЕДУРИ ЗА РЕГИСТРИРАНЕ, ДОКЛАДВАНЕ И РАЗГЛЕЖДАНЕ НА СЛУЧАИ НА НАСИЛИЕ И ТОРМОЗ СРЕД УЧЕНИЦИТЕ

Задължение на всеки учител е да се намеси, за да прекрати ситуация на тормоз, на която е станал свидетел.

1. Всяка ситуация на тормоз, съответстваща на нива две и три, според приетата Класификация на формите на тормоз и предприемане на съответните действия се регистрира в Дневника със случаи на тормоз.

2. Действия в случай на инцидент, който поставя в риск или увреждат живота и/или здравето на ученик:

Учителят или служителят действат в следната последователност:

- Извеждат пострадалото дете от опасната зона.
- При непосредствена опасност за живота и здравето на пострадалото дете се свързват с телефон 112 и оказват до лекарска помощ.
- Уведомяват веднага училищното ръководство и УКС, които уведомяват класния ръководител.

- Училищното ръководство или класния ръководител уведомява родителите/настойниците на детето.
- Описват ситуацията писмено в Дневника със случаи на тормоз.

3. Действия при установяване, че ученик е жертва на насилие или е в риск от такова:

- Всеки учител и служител на ОУ „Св. Паисий Хилендарски" – гр. Казанлък, на когото стане известно, че дете в риск се нуждае от закрила, следва незабавно да уведоми класния ръководител, който от своя страна уведомява училищното ръководство и родителите/настойниците на детето.
- Учителят или служителят описва ситуацията писмено.
- След проверка на случая, директорът свиква УКС и подава сигнал до Отдел „Закрила на детето".
- УКС изготвя индивидуална работна програма с ясно разписани функции и дейности на екип от психолог, класен ръководител, родител и др. специалисти при необходимост.

4. Действия при установяване, че ученик е упражнил тормоз:

- Учителят или служителят регистрира ситуацията, съответстваща на нива две или три, според **Класификацията на формите на тормоз и предприемане на съответните действия** в Дневника със случаи на тормоз.
- Детето, упражнило тормоз описва ситуацията, която се поставя в Папка – неотменна част от Дневника.
- За изясняване на случая и обстоятелствата, децата-наблюдатели описват ситуацията.
- Свиква се заседание на УКС и се вземат необходимите мерки.
- УКС уведомява ръководство УКБППМН, а тя от своя страна при необходимост Полицията, отдел „Закрила на детето".
- УКС създава процедура за откриване и работа по случай с детето, упражнило тормоз.

IV. МЕРКИ ПРИ КРИЗИСНИ СИТУАЦИИ

1. При наличие на писмен или устен сигнал, УКС се събира в рамките на 24 часа.

2. При възникване на кризисна ситуация веднага се уведомява директора/заместник-директора на училището. В рамките на един час се подава сигнал в РУО – Стара Загора, Отдел „Закрила на детето" и Полицията.

3. При възникване на кризисна ситуация или получен сигнал за ученик, жертва или в риск от насилие, комисията съставя план за кризисна интервенция.

Основно училище „Св. Паисий Хилендарски"
гр. Казанлък, ул. „Проф. Петко Стайнов" № 27а, тел.: 0431 62065; e-mail: info-2400273@edu.mon.bg

ПЛАН
ЗА РАБОТА НА УЧИЛИЩНИЯ КООРДИНАЦИОНЕН СЪВЕТ
ЗА СПРАВЯНЕ С ТОРМОЗА В УЧИЛИЩЕ
ПО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА
„МЕХАНИЗЪМ ЗА ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА УЧИЛИЩНИЯ ТОРМОЗ"

Утвърден със Заповед № РД-11-999/10.09.2026 г. на директора

Състав на Координационния съвет:
Председател: Белла Николова Моллова
Членове:
1. Галина Гочева
2. Елена Ботева
3. Димитър Пашев
4. Катерина Маринова

I. Предмет

Проучване и подпомагане на психическото развитие и здраве на учениците в ОУ „Св. Паисий Хилендарски", гр. Казанлък, чрез превантивни мерки и сътрудничество по прилагането на механизъм за противодействие на училищния тормоз между децата и учениците в училище.

II. Цел

Разработване и прилагане на цялостен училищен подход, прилагане на координирани и последователни усилия за предотвратяване на тормоза и създаване на по-сигурна училищна среда.

III. Задачи

1. Разработване и прилагане на превантивни дейности за предотвратяване на тормоза в училище.

2. Разработване на защитна мрежа за интервенция при случаи на тормоз в училище.

IV. Дейности

А. Превантивни дейности за предотвратяване на тормоза в училище

1. При необходимост актуализиране състава на Училищния Координационен съвет (УКС).

Срок: септември 2026 г.
Отг.: директор

2. Оценка на проблема през мнението на учениците/учителите/родителите – с помощта **на стандартизиран въпросник.**

Срок: октомври - ноември 2026 г.
Отг.: психолог

3. Запознаване на учители, ученици и родители с процедурите за реагиране в ситуации на тормоз.
Срок: м. септември – октомври на ПС и родителски срещи 2026 г.
Отг.: кл. р-ли и психолог

4. Анализ на проявите на училищен тормоз и наличните правила и решения за справяне с него – честота на булинга (многократни и прекомерни негативни действия над едно лице от страна на друго (други) лице, форми, резултати, последствия, налични и липсващи правила. Представяне пред педагогическия колектив след приключване на I срок.
Срок: м. февруари 2027 г.
Отг.: психолог

5. Запознаване на учениците със същността на тормоза, проявите и участниците в процеса и необходимостта от предотвратяването му.
Срок: м. октомври 2026 г.
Отг.: кл. ръководители съвместно с психолога

6. Включване в обучения за повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти за справяне с училищния тормоз съгласно План за квалификационна дейност за учебната 2026/2027 г. и Плановете на методическите обединения
Срок: по график
Отг.: Председатели на МО с психолог

7. Оптимизиране на системата за наблюдение и контрол в зависимост от резултатите от оценката на проблема.
Срок: м. февруари - март 2027 г. при необходимост
Отг.: директор

8. Спазване на процедурите за реагиране в ситуации на тормоз, разписани в училищните правила за справяне с тормоза.
Срок: постоянен
Отг.: Педагогически и непедагогически персонал

9. Изработване и разпространение на информационно-образователни материали, съобразени с различните възрастови групи и свързани с:
а) превенция на тормоза в ЧК;
б) правата и задълженията на учениците, използване ресурсите на ученическите съвети.
Срок: ноември 2026 г.
Отг.: психолог

10. Запознаване на учениците с аспектите на насилието и начините за справяне с него.
Срок: м. октомври 2026 г.
Отг.: кл. ръководители в ЧК

11. Провеждане на индивидуални консултации с ученици, понасящи или извършващи на тормоз.
Срок: при необходимост
Отг.: психолог/директор/заместник-директор

12. Набиране на данни и анализ на профила на ученика, използващ булинг.
Срок: постоянен
Отг.: учители

IV. Дейности по разработване и въвеждане на защитна мрежа

1. Разработване и приемане на правила за работа с:
1.1. дете/ученик, жертва на тормоз;
1.2. дете/ученик, упражнило тормоз;
1.3. деца/ученици, които помагат и подкрепят тормоза;
1.4. деца/ученици наблюдатели.

Срок: м. октомври 2026 г.
Отг.: психолог

2. Разработване и приемане на правила за регистриране на ситуации на тормоз, насочване към други служби и обмен на информация с други учебни и детски заведения.
Срок: октомври 2026 г.
Отг.: психолог

3. Взаимодействие и решаване на конфликти между ученици, учители, родители и училищно ръководство.
Срок: при необходимост
Отг.: Директор/ЗДУД

4. Създаване на дневник за регистриране на ситуации на тормоз в училището. Дневникът да включва описание на ситуацията, вида тормоз, участници, наблюдатели, предприети мерки.
Срок: м. октомври 2026 г.
Отг.: психолог

5. Изготвяне на годишен отчет на Координационния съвет до директора на училището
Срок: м. юли 2027 г.
Отг.: психолог

Планът е отворена система и е приет с решение на ПС № 11/10.09.2026 г.

Основно училище „Св. Пансий Хилендарски"
гр. Казанлък, ул. „Проф. Петко Стайнов" № 27а, тел.: 0431 62065; e-mail: info-2400273@edu.mon.bg

УЧИЛИЩЕН ПЛАН ЗА ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ

НА УЧИЛИЩНИЯ ТОРМОЗ

за учебната 2026/2027 г.

Утвърден със Заповед № РД-11-999/10.09.2026 г. на директора

Приет на заседание на ПС с Протокол № 11 от 10.09.2026 г.

Планът за противодействие на училищния тормоз за учебната 2026/2027 година е разработен на основание Механизъм за противодействие на училищния тормоз между децата и учениците в училище, утвърден със заповед № РД 09-5906/28.12.2017 г. на Министъра на образованието и науката.

Планът се базира на извършената оценка на проблема с насилието в училище въз основа на въпросник в началото на всяка учебна година и се актуализира в началото на всяка учебна година в резултат на оценката върху проблема с насилието в училище, извършена в края на учебната година от психолога чрез анализ, представен на годишния ПС.

Планът за противодействие на училищния тормоз за учебната 2026/2027 година е съобразен с нормативните актове, плановете, програмите и стратегиите относно безопасността и здравето на учениците.

ЦЕЛИ НА ПЛАНА:

1. Превенция (Превантивни мерки) за предотвратяване и противодействие на тормоза в училище.

2. Мотивиране на персонала в училище към съпричастност и ангажираност към действията по превенция и преодоляване на училищния тормоз и насилие.

3. Създаване на училищни правила по класове и политики за превенция и преодоляване на училищния тормоз и насилие.

№ по ред	Дейност	Срок	Отговорник	Забележки
м. Септември 2026 г.				
1.	Запознаване на педагогическия и непедагогическия персонал с формите на насилие и с Механизма за противодействие на училищния тормоз между децата и учениците в училище.	м. септември	Координационен съвет	-
2.	Оценка на нуждите от повишаване на педагогическите компетентности, свързани с проблемите на тормоза в училище и предложения училищната комисия по квалификационния план за подходящи форми и теми.	постоянен	Координационен съвет, учители	-
3.	Осигуряване на партньорства с институции и организации, ангажирани с проблемите на децата – Местна комисия за борба с противообществени прояви на малолетни и непълнолетни, Отдел „Закрила на детето" и др. Срещи и уточнения на механизмите за взаимодействие.	постоянен	Ръководство, Координационен съвет, психолог	-
м. Октомври 2026 г.				
4.	Запознаване на учениците и родителите с формите на насилие и с Механизма за противодействие на училищния тормоз между децата и учениците в училище по ред, определен от директора на училището.	първата седмица на м. октомври	Координационен съвет, психолог, класни ръководители	-
5.	Извършване от класните ръководители на изследване и оценка на тормоза между учениците в училището посредством определен инструментариум.	втората седмица на м. октомври	Психолога и класни ръководители	-
6.	Анализ и обобщаване на резултатите от изследването от координационния съвет.	края на м. октомври	Психолог	-
7.	Утвърждаване от директора на училището на единни правила за задълженията на всички служители, свързани със случаите на тормоз, изготвени от координационния съвет. Запознаване на служителите с правилата.	до края на м. септември	Директор, Координационен съвет	-

м. Ноември 2026 г.				
8.	Запознаване на заинтересованите страни с обобщените резултати.	първата седмица на м. ноември	Координационен съвет, Психолог	-
9.	Заседание на Училищния координационен съвет – обсъждане на мерки за превенция и преодоляване на тормоза и актуализиране на плана във връзка с установените и анализирани резултати от проучването.	до края на м. ноември	Директор, ЗДУД, Координационен съвет	-
10.	Изготвяне на табла и други нагледни материали за правила на поведение и ценности в класната стая и в училище.	м. октомври-ноември	класните ръководители от I до VII клас	-
11.	Запознаване на учениците с видовете насилие и тормоз и сформиране на групи по випуски с участието на ученически съвет, които да обсъдят проблема и да отправят предложения.	м.октомври-ноември	Психолог, класни ръководители	-
12.	Провеждане на часове на класа и ученически дискусии по теми, свързани с противодействието на насилието и тормоза с цел изграждане у учениците на нетърпимост към явлението и стратегии за справяне.	По 1 тема на срок и при необходимост	Психолог и класни ръководители	-
м. Декември 2026 г.				
13.	Обобщаване на всички предложения за правила на поведение и ценности в класната стая и в училище и тяхното популяризиране.	м. декември	Координационен съвет, психолог	-
14.	Организиране и провеждане на класови и общоучилищни инициативи във връзка с превенцията и противодействието на тормоза – „Ден без насилие", „Свят без насилие", Правата на детето и пр.	постоянен	Координационен съвет, психолог, класни ръководители	-
м. Януари 2027 г.				
15.	Актуализиране на Училищния механизъм за противодействие на тормоза – при необходимост.	м. януари	Координационен съвет	-

м. Февруари 2027 г.				
16.	Провеждане на класови и училищни мероприятия и участие в такива на местно и национално ниво, във връзка с подготовката за мартенските празници – 1 март, 3 март, Първа пролет.	м. февруари	Координационен съвет, психолог, класни ръководители	-
м. Март – Април 2027 г.				
17.	Организиране и провеждане на конкурси, спортни състезания, творчески изяви под надслов например: „С приятелство и творчество срещу насилието", кръгли маси и др. форуми, дискусии с представители на училищната общност – родители, ученици, педагогически и непедагогически персонал, представители на местната общност, медии и др. за обсъждане на проблемите и възможните решения.	м. март – април	Ръководство, Координационен съвет, психолог и класни ръководители	-
м. Май 2027 г.				
18.	Провеждане на повторна оценка на проблема с насилието в училище на базата на въпросник.	м. май	Координационен съвет - психолог, класни ръководители	-
м. Юни 2027 г.				
19.	Анализ, обобщение и сравнение на резултатите с тези от проучването през м. октомври. Основни изводи и формулиране на предложения за следващата учебна година.	м. юни	Координационен съвет - психолог	-
20.	Годишен отчетен доклад на Координационния съвет.	м. юни	Координационен съвет - психолог	-